

Kiss Tibor Noé

OLVADÁS*

2019. április 5., Vaszkinó/Ljuganka

Mindjárt éjfél, tizennégy fok, bent a házban. Épségben megérkeztünk, ez a legfontosabb. Kolja még tesz-vesz a kemencével, ellenőrzi a bragát. Én a fejlámpa fénye mellett írok az új füzetbe, amit reggel vettem Kalasevnél. Átfagytak az ujjaim, nem érzem a lábamat. Rettenetesen hosszú nap volt, felért egy teljes héttel. Hullafáradt vagyok, de a mai napot mindenképpen le szeretném írni, még frissek az élmények. Annyi minden történt!

Bikov pontban reggel nyolckor érkezett. Hozta a formáját: még be sem pakoltuk a csomagjainkat, de már morgolódt. Hogy nincs meg a medve, hiába követik a nyomait. Olgáról semmi hír. Lehetett volna annyi esze, hogy nem ezzel kezdi, Kolja teljesen „lefagyott”, és egész délelőtt meg sem szólalt.

Az időjárással szerencsénk volt. Szeretem ezt az éles, kora tavaszi napfényt, kicsit megtöri a téli szürkeséget. A Balkovoje felé vezető úton indultunk el. Útnak sem mondanám, inkább egy széles nyiladék. Valamikor az olajbányászok vágták ki az erdőből, a régi lovasszános ösvényeket már senki sem használja. Nyílegyenes, mint minden nyiladékút a tajgán. Az alja kissé mocsaras, de Kolja biztosra vette, hogy nem lesz szükség a csörlőre. Bikov a kabinban ült, mi fent voltunk a tetején. A gép hangosan zúgott, a fákról felrebbentek a madarak. Kolja egyfolytában cigarettázott. Szerintem már a vadászat járt a fejében, a lányoknak kacsát ígért Ljugankából. Előttünk az út, mély sár. Messziről nézve olyan, mintha folyón mennénk előre. Körülöttünk mindenütt nyírfák voltak, ameddig a szem ellát. Lenyüggöző ez a táj.

Aztán a tajga, szokás szerint, visszarángatott a földre. A Szuholka fölötti fahídnál Bikov leállította a gépet. A híd elég rozoga volt, legutóbb nem így nézett ki. Rögtön tudtam, hogy innentől gyalogolni fogunk.

---

* Regényrészlet.

Kolja bemászott a híd alá, hogy megvizsgálja a lábazatot, Bikov a pallókon ugrált, majdnem beszakadtak alatta a deszkák. Komikus volt, ahogy Bikov ugrándozott, a háttérben a húsztonnás géppel. Kár, hogy a lánctalpasban hagytam a fényképezőgépet, jó fotó lett volna.

Nem indultunk el azonnal. Hanti szokás szerint teázás következett. Tűzet raktunk a lánctalpas mellett, Bikov előhalászta a bögréket. Sütött a nap, három fok lehetett, jólesett a tűz mellé húzódni, forró teát kortyolgatni. Valahogy személyes témákra terelődött a szó. Bikov a fiával büszkélkedett, állítólag nagyon jól kosárlabdázik. Szerinte most már neked is el kellene jönnöd, ha már én szinte „hazajárok” ide. Mondtam neki, hogy majd megfontoljuk.

Egyszer csak váratlan fordulatot vett a beszélgetés. Kolja és Bikov azt kezdték találgatni, hogy pontosan hol lehetnek a Bondarczuk fivérek. Valahol itt vannak a közelben, hajtogatták, és én nem értettem, mire gondolnak. Aztán rájöttem, hogy tényleg itt vannak a közelben, mármint a jég alatt, a folyóban. Teljesen ledöbbsentem. A történet rettenetes. Anton tizennyolcadik születésnapján szokás szerint jól berúgtak. Elloptak egy traktort, ráhajtottak vele a befagyott Szuholkára, de a jég beszakadt alattuk, és elnyelte őket a víz.

Igencsak nyomott hangulatba kerültem. Nehéz megszokni az ilyen eseteket, de azt talán még nehezebb, hogy ezek itt természetesnek számítanak. Kuzmin vejét most csukták le gyilkosságért, és Fegya is azért volt börtönben, mert megölt valakit. Évente többen is eltűnnek a faluból úgy, hogy soha többé nincs róluk hír. Olga miatt most különösen fájdalmas ilyesmikkel szembesülni.

A búcsúzkodásra nem pazaroltuk az időt, kezet ráztunk Bikovval, aki már fordult is vissza a vezgyehóddal. Eleinte magasan fekvő, szárazabb területeken haladtunk. Az utat nem lehet leírni. Gyönyörű, végtelen erdő és mocsár. Ebben a szépségben nincs semmi lágyság, inkább megközelíthetlenség, vadság, nyersesség. Ez az „igazi erdő”, a helyi nyelvjárás szerinti urmán. Mindenre rátelepedett a tajga mély csendje. Ez még téli csend volt, a fekete harkály kopogásával, de azért már láttunk zöldikét, barázdabillegetőt. Még mindig a barázdabillegető a kedvenc madaram. Szeretem a csivitelését, és az ideges, megátalkodott járkálását.

A nyomottságomat fokozta a rengeteg medvenyom és medveürülék, amibe belebotlottunk. Újra megfogadtam, hogy legközelebb csak akkor jövök ki a tajgába, ha megtanulok lőni. Igaz, ezt mindig megfogadom. A medveriasztó spray egy vicc, ezt mondja mindenki, de azért szorongatom a kezemben. Az ösvény sűrű, bokros szakaszainál rettenetesen féltém, alig vártam, hogy nyílt terepre érjünk. Persze, a félelem legtöbbször pár nap alatt elmúlik, de most nem is maradunk tovább. Vittem a hátamon a puskát, és arra gondoltam, hogy mire megcéloznám vele a medvét... Hagyjuk is. Igazi balfácánnak érzem magam. Szerencsére Kolja figyelmes. Nem tesz szóvá semmit, pedig biztosan látja, mi a helyzet.

Az utolsó kilométeren már hasznát vettem a halászcizmának is. Kényelmes volt, nem törte a lábamat, megérte bejáratni Vaszkinő körül. Végre valami úgy sikerült, ahogy elterveztem! Ahogy lassan leereszkedtünk a tóparthoz, egyre többször merültem el térdig a mocsárban. Nagyon kellett figyelni. Az idegeim akkor simultak ki teljesen, amikor megláttam a nagy cédrusfenyőt. Egyedül áll a tóparton, távol a házaktól. Szélségszerű volt, a madarak is hallgattak. Sehol senki, ahogy sejtettük. Nekem ez itt a világ vége, és ezt én mindig szépnek látom. Közben az a szomorú megérzésem is erősödött, ami napok óta bennem motoszkál, hogy én idén vagyok itt utoljára.

A ház rendben megvolt. Nem költözött be senki, nem dülta fel a medve, nem lepték el az egerek. Egy nagy helyiség, középen vaskályha, körülötte sámlik, három sodronyos vaságy. Kész luxus. Tele a fal szögekkel, halászhálók, zsákok lógnak rajtuk, Kolja mindent ezekben tárol.

Találtunk bent száraz tűzifát, Kolja azonnal bedurrantotta a burzsujkát. Kiderült, hogy ceruzaelemeket nem hoztunk, és a cukor is kapott egy kis vizet. Bosszantó apróságok. Legnagyobb meglepetésemre Kolja bragát állított, pár nap múlva már ihatjuk is. Ettől előre félek. Koljára nem jellemző az italozás. Miközben takarítottunk, rendezkedtünk, próbáltam kicsit szóra bírni. Nem nagyon sikerült, Olgáról pedig egyáltalán nem akart beszélni. Ezt egy kicsit ügyesebben kell csinálnom.

Nem hagytak nyugodni a Bondarcsuk fivérek sem. Mironnak volt egy kisboltja Vaszkinőben, de főleg olajbányászokkal seftelt. Anton épp

végzett a gimnáziumban, egyetemre akart menni. Értelmes fiúk voltak. A baleset tavaly novemberben történt, Bikov szerint az anyjuk egy éjszaka alatt megöszült.

Így telt a mai nap. Nem is tudom, mikor éreztem utoljára ilyen fáradtságot. Kolja megpihent, nemsokára raknom kell a tűzre. Amíg a levelet írtam, itt bent felment tizenhat fokra. Szinte már meleg van. Rettenetes lelkiismeret-furdalásom van veled szemben. Ma egész nap azon gondolkodtam, hogy amint visszaérünk Vaszkínóba, nézek egy járatot, és hazautazom. Tomszkból könnyebben el lehet jutni Moszkvába, az meg már majdnem Budapest, Magyarország. Aztán visszajönnék. Csak két hétre kellene felfüggesztenem a terepmunkát, ennyi belefér. Neked, nekünk viszont annál többet jelentene egy kis együttlét. Jaj, de nehezen mennek idén a dolgok...

Jó éjt, naplóm, jó éjt, kedvesem!

Csendvonalak II., 2022 (digitális nyomtatás, 50 x 36 cm)